Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

Pismo tygodniowe.
Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.
Wychodzi co Poniedziałek w objętości pół arkusza.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Nr. 34. Poniedziałek, dnia 20. Października 1879. VI. rocznik.

Towarzystwo zaliczkowe w Glinianach a c. k. Sąd obwodowy w Złoczowie.

(Z. M.) C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie należy do rzędu tych, które były niejednokrotnie powodem użaleń się ze strony stowarzyszeń, że im działalność utrudniają. Że tu tylko przypomnę wypadki, w których rzeczony Sąd odmawiał zarejestrowanie firmy z powodu przyjęcia postanowienia w statucie o przyjmowaniu wkładek oszczędności, dopókiby rzeczone stowarzyszenie nie uzyskało „koncesyi“ rządu.

W wypadku owym c. k. Sąd obwodowy w Złoczowie z dwóch powodów postąpił nieprawnie. Najprzód że odmowa zarejestrowania uniemożliwia wejście w życie stowarzyszenia, które w myśl §. 92. ustawy istnieć musi, jeśli o koncesyą chce się starać, a dowodem tego brzmienie: „jeśli stowarzyszenie chce zajmować się przedsiębiorstwami etc. etc.“ — aby chcieć, trzeba już istnieć, bo nieistniejący nie może chcieć — stowarzyszenie zaś w myśl §. 8. ustawy przed wpisaniem do rejestru stowarzyszeń jako takie nie istnieje.

Powtóre pomimo że sprawa ta nawet w obec najwyższego Trybunału została przegraną, to jednak twierdzę stanowczo, że stowarzyszeniom stała się krzycząca niesprawiedliwość, a to tém dotkliwsza, że dotyczyła jednego a oddziaływa także na inne stowarzyszenia. Wyrok najwyższego Trybunału postawił je między młotem a kowadłem. Z jednéj strony sądy żądają w ustawie nieprzewidzianego wykazania się koncesyą rządu, z drugiéj zaś istnieje rozporządzenie c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych, do którego udzielanie takiéj koncesyi należy mocą którego orzeczono, iż w myśl §. 90. ustawy z dnia 9. kwietnia 1873. „wydawanie książeczek oszczędności, opiewających na imię, nie może być uważaném jako takie przedsiębiorstwo, do prowadzenia którego wymaganą jest koncesya sądu.“ Rozporządzenie to nosi datę 28. lutego 1874. l. 2779*). Sądy wymagają zatém czegoś, czego stowarzyszenia dokonać nie mogą, bo na co władza polityczna nie uznaje kompetencyi swéj wydawania koncesyi, tam téj koncesyi uzyskać nie można.

Najlepiéj tedy jeśli stowarzyszenia o dziale oszczędności nic w statutach swoich mówić nie będą, bo i bez tego wolno im dział ten otwiérać, jako sposób zaciągania pożyczek na rzecz stowarzyszenia.

*) Patrz „Związek“ z 1874. r. str. 75.

Fakt powyższy jest jednym z dowodów, jak nie na miejscu jest tego rodzaju gorliwość urzędników sądowych, na którą język polski nie ma nazwy, a którą niemiec trafnie zowie *Haarspalterei.*

Do kategoryi takiéj *Haarspalterei* zaliczyć muszę także uchwałę c. k. Sądu obwodowego w Złoczowie z 28. czerwca 1879., którą p. Rudolf Koerber w korespondencyi swéj z Glinian w Nrze 31. „Związku“ z r. b. ogłasza.

Rzecz się tyczyła wpisania do rejestru stowarzyszeń:
a) iż dotychczasowa dyrekcya po upływie lat trzech została ponownie na dalszy przeciąg trzechletni wybraną, i
b) że walne zebranie na wniosek rady nadzorczéj wybrało w myśl przepisów statutu zastępców członków dyrekcyi, których nazwiska miały być wpisane do rejestru stowarzyszeń.

Sąd złoczowski żądaniu temu odmawia. Nie chcę wchodzić w meritum żądań tych, bo nie mam możności przekonania się, 1o czy przy piérwotném zarejestrowaniu członków dyrekcyi było uczynioném nadmienienie, że umocowanie ich miało trwać tylko na przeciąg lat trzech, w którym to razie obecnie powtórne zarejestrowanie byłoby nietylko potrzebném ale także niezbędném; 2o czy co do zastępców członków dyrekcyi nie zachodzi fakt, iż takowi są zarazem członkami rady nadzorczéj. Wprawdzie ogólnie tak się praktykuje, że owi zastępcy są członkami rady nadzorczéj, według mego jednak zdania, prawda osobistego, jest to sprzeczném z przepisem §. 24. ustawy, według tego bowiem członkowie dyrekcyi nie mogą być zarazem członkami rady nadzorczéj, a zastępcy członków dyrekcyi są przecież ewentualnymi członkami dyrekcyi. Motywa atoli uchwały odmownéj Sądu naprowadzają nowe kwestye, na które absolutnie godzić się nie można.

Sąd obwodowy w Złoczowie, jak to słusznie pan Koerber nadmienia, jest zdania: 1. iż notaryusz spisujący protokół walnego zebrania ma w tym protokole wszystkich udział biorących po imieniu i nazwisku wymienić; 2. iż tenże notaryusz ma sprawdzić (przez wglądnięcię do rejestru na mocy §. 14. ustawy prowadzonego), czy każdy z obecnych jest członkiem stowarzyszenia i to w protokole uwidocznić; 3. iż temuż notaryuszowi nie wolno być członkiem stowarzyszenia, nareszcie 4. że zbytecznem jest powtórne protokołowanie podpisów członków dyrekcyi, jeśli takowi ponownie będą wybrani.

Sąd żąda zatém udowodnienia, iż obecni na walném zebraniu są wszyscy członkami stowarzyszenia ze względu, jakoby ustawa wymagała, iżby na zgroma-

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc Wrzesień 1879.

Stan bierny

Tow. zaliczkowe w	Udziały z końcem miesiąca		Fundusz rezerwowy z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca	
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	9.627	34	255	10	6.105	50	951	80	777	59	6.279	71	1.000	—	850	—	500	—	1.350	—
Białéj	11.198	48	1.324	—	20.551	35	1.569	—	1.269	12	20.851	23	10.600	—	4.550	—	5.250	—	9.900	—
„ Wzaj. Pom.	2.110	16	120	59	7.615	92	1.902	—	1.051	—	8.466	92	3.000	—	2.000	—	750	—	4.250	—
Birczy	4.471	99	561	69	4.370	61	245	—	369	50	4.246	11	12.615	—	400	—	830	—	12.185	—
Bóbrce	2.547	98	724	69	4.477	04	30	70	346	57	4.161	17	10.130	—	1.200	—	950	—	10.380	—
Brzesku	50.260	66	2.376	61	75.069	26	2 055	80	874	75	76.250	31	—	—	—	—	—	—	—	—
Busku	5.170	46	1.555	11	7.581	88	60	30	525	49	7.116	69	3.495	84	—	—	—	—	3.495	84
Cieszanowie	13.319	62	660	—	9.421	82	240	—	200	—	9.461	82	—	—	—	—	—	—	—	—
Dąbrowie	32.638	60	8.441	22	—	—	—	—	—	—	—	—	121483	09	2.991	91	3.941	84	120533	16
Delatynie	10.952	94	835	85	5.376	77	126	40	220	85	5.282	32	10.800	—	—	—	—	—	10.800	—
Dobromilu	1.570	37	126	62	2.968	14	10	—	—	—	2.978	14	4.042	50	—	—	—	—	4.042	50
Glinianach	16.429	54	2.002	56	39.554	45	3.641	71	3.674	13	39.522	03	7.146	—	1.370	—	—	—	8.516	—
Gorlicach	54.326	67	6.204	12	60.648	51	3.105	84	5.973	26	57.781	09	57.618	46	12.952	—	12.356	81	58.213	65
Jarosławiu	21.592	45	2.808	16	23.259	25	3.325	—	569	29	26.014	96	17.017	84	—	—	30	—	16.987	84
Jaryczowie	111	—	31	—	55	—	—	—	15	—	40	—	450	—	—	—	—	—	450	—
Komarnie	4.602	97	608	31	12.026	96	110	—	485	—	11.651	96	3.000	—	—	—	500	—	2.500	—
Krakowcu	338	50	54	—	130	20	20	—	25	—	125	20	500	—	—	—	50	—	450	—
Kałuszu	3.039	24	220	—	1.130	12	—	—	100	—	1.030	12	5.750	—	—	—	400	—	5.350	—
Kołomyi	5.857	53	516	99	17.692	70	783	22	874	97	17.600	95	7.740	—	—	—	800	—	6.940	—
Limanowéj	10.332	14	362	69	7.569	63	2.883	80	295	—	10.158	43	13.264	—	2,500	—	900	—	14.864	—
Lwowie	118798	68	11.669	37	259211	54	52.473	20	25.645	83	286038	91	17.500	—	—	—	11.667	—	5.833	—
„ pocztowe	10.799	86	300		36	—	14	—	14	—	36	—	4.460	—	—	—	150	—	4.310	—
Łańcucie	15.037	68	8.673	87	66.089	24	4.116	89	990	40	69.215	73	16.137	20	—	—	—	—	16.137	20
Makowie	1.242	65	253	50	9.722	11	1.364	88	264	—	10.822	99	—	—	—	—	—	—	—	—
Mariampolu	2.144	—	201	47	586	08	40	36	15	56	610	88	3.760	—	—	—	200	—	3.560	—
Mielcu	8.984	52	1.145	84	31.210	26	799	56	964	—	31.045	82	3.000	—	—	—	—	—	3.000	—
Milówce	1.015	—	272	—	2.430	36	165	53	47	49	2.548	40	1.000	—	—	—	—	—	1.000	—
Mościskach	11.236	68	3.827	76	13.234	37	485	21	537	34	13.182	24	12.950	—	1.200	—	1.400	—	12.750	—
Nowym Sączu	16.310	73	674	03	44.388	83	9.175	44	4.908	24	48.656	03	21.150	—	6.500	—	8.550	—	19.100	—
Pilźnie	536	50	152	—	390	74	—	—	—	—	390	74	—	—	—	—	—	—	—	—
Podgórzu	37	—	28	—	—	—	400	—	—	—	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przemyślu rolne.	28.269	66	2.908	99	97.410	93	13.318	—	1.830	76	108898	17	32.500	—	—	—	8.500	—	24.000	—
Radomyślu	249	27	63	—	23	50	15	—	—	—	38	50	1.600	—	—	—	—	—	1.600	—
Radziechowie	8.924	70	2.128	—	21.466	75	2.757	—	2.016	15	22.207	60	10.000	—	—	—	2.500	—	7.500	—
Rohatynie	7.756	29	1.630	—	16.329	34	1.487	91	784	97	17.032	28	11.050	—	1.000	—	2.000	—	10.050	—
Rozdole	5.329	76	695	66	1.444	98	76	41	150	—	1.371	39	8.709	91	200	—	25	—	8.884	91
Rudkach	5.220	61	688	88	5.029	18	830	—	488	30	5.370	88	8.150	—	200	—	200	—	8.150	—
Śniatynie	3.473	36	434	28	3.520	07	122	—	—	—	3.642	07	2.500	—	2.000	—	—	—	4.500	—
Sieniawie	955	31	191	—	2.425	71	1.269	71	50	—	2.375	71	7.800	—	—	—	—	—	7.800	—
Sokalu	10.909	80	739	81	11.674	16	1.123	50	643	65	12.154	01	23.004	31	600	—	150	—	23.454	31
Stanisławowie	91.508	99	7.512	45	154437	11	6.915	95	9.433	31	151919	75	7.525	49	6.834	40	929	87	13.430	02
„ (odd. zast.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33.120	09	—	—	—	—	33.120	09
Stryju	2.672	84	170	10	1.817	71	25	—	173	60	1.669	11	9.700	—	1.000	—	300	—	10.400	—
Szczércu	2.011	50	484	84	1.253	—	601	47	236	08	1.618	39	2.000	—	—	—	—	—	2.000	—
Skałacie	1.447	54	376	40	34	—	—	—	—	—	34	—	2.700	—	—	—	100	—	2.600	—
Tarnowie	16.097	38	5.081	24	46.361	41	2,223	—	2.393	14	46.191	27	4.510	—	2.000	—	700	—	5.810	—
Tłumaczu	9.465	32	1.753	79	23.484	59	199	—	800	—	22.883	59	4.829	—	—	—	—	—	4.829	—
Tyśmienicy	16.845	27	2.548	27	10.113	01	218	18	628	78	9.702	14	19.055	14	3.000	—	2.200	—	19.855	14
Wykotach	2.871	05	251	85	5.873	25	43	—	—	—	5.916	25	7.600	—	—	—	300	—	7.300	—
Zakliczynie	837	08	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.560	57	—	—	—	—	2.560	57
Zbarażu	11.989	22	2.095	48	2.584	47	103	—	—	—	2.687	47	15.412	72	200	—	200	—	15.412	72
Złoczowie	5.879	10	691	99	8.503	36	669	80	432	—	8.741	16	1.850	—	—	—	—	—	1.850	—

Stan czynny

Tow. zaliczkowe w	Odsetki z końcem miesiąca		Reszta pozycyi stanu biernego z końcem miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Pożyczki udzielone: Spłacono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Udzielono w ciągu miesiąca		Pożyczki udzielone: Stan z końcem miesiąca		Koszta założ. ruchomości i adm. z końcem miesiąca		Reszta pozycyi stanu czynnego z końcem miesiąca		Gotówka z końcem miesiąca	
	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct	złr.	ct
Andrychowie	1,350	02	41	60	16.909	—	2.687	—	3.462	—	17.684	—	198	85	15	01	1.005	91
Białéj	1.158	87	1.209	36	41.678	72	1.765	—	1.465	—	41.358	72	2.475	90	1.308	09	599	23
„ Wzaj. Pom.	489	59	—	—	11.261	26	3.363	—	5.666	—	13.564	26	1.036	24	239	90	596	86
Birczy	2.645	84	152	07	21.735	85	3.190	—	2.983	—	21.528	85	1.175	05	1.555	18	3	62
Bóbrce	558	93	310	66	17.266	89	930	69	1.311	25	17.647	45	257	52	—	—	778	46
Brzesku	7.355	89	5.127	31	119.703	75	13.675	70	17.337	—	123.365	05	1.326	31	14.903	54	1.775	88
Busku	1.557	91	—	—	17.992	49	765	67	360	80	17.587	62	1.109	41	—	—	198	98
Cieszanowie	1.249	21	—	—	23.206	15	1.078	62	2.112	46	24.239	99	216	95	195	72	37	99
Dąbrowie	6.821	88	6.178	83	164.987	84	5.778	90	2.960	—	162.168	94	1.452	34	6.740	20	4.252	21
Delatynie	2.864	33	203	85	27.716	24	839	84	870	—	27.746	40	1.377	36	1.733	—	82	53
Dobromilu	824	93	2.414	39	7.583	89	—	—	736	76	8.320	65	370	27	3.151	37	114	59
Glinianach	6.876	95	54	32	69 418	20	3.912	16	4.739	—	70.245	04	1.588	46	12	03	1.555	87
Gorlicach	2.277	82	20.866	79	166.982	49	13.043	73	10.581	34	164.520	10	3.619	21	23.146	42	3.828	77
Jarosławiu	3.859	97	561	92	46.859	45	5.853	98	8.970	—	49.975	47	362	68	1.915	18	17.000	—
Jaryczowie	9	25	98	65	550	—	50	—	50	—	550	—	35	83	15	—	9	07
Komarnie	3.375	82	223	58	23.276	15	1.413	14	615	—	22.478	01	337	68	132	05	14	90
Krakowcu	78	70	4	71	—	—	160	—	80	—	833	—	154	70	19	71	43	70
Kałuszu	—	40	282	42	10.057	97	538	—	—	—	9.519	97	51	67	350	54	—	—
Kołomyi	2.581	97	180	20	31.299	22	4.022	25	3.860	20	31.137	17	72	25	2.377	06	91	16
Limanowéj	1.686	21	136	70	29.232	73	514	66	5.333	—	34.051	07	633	13	87	21	2.768	76
Lwowie	18.572	19	100	—	391.482	99	81.069	99	85.145	34	395.558	34	9.627	76	30 384	85	5.441	11
„ pocztowe	1.815	94	7	—	16.635	46	1.738	52	1.901	—	16.797	94	426	19	—	—	44	67
Łańcucie	8.987	10	2.189	60	105.523	75	1.115	06	1.550	—	105.958	69	1.411	12	12.404	20	466	99
Makowie	1.003	90	—	—	11.268	78	595	82	1.243	—	11.915	96	410	26	104	57	892	25
Mariampolu	408	47	406	60	6.575	—	700	—	815	—	6.690	—	336	21	289	66	15	55
Mielcu	1.934	40	2.215	61	45.185	71	2.761	82	3.205	—	45.628	89	679	64	1.823	16	194	50
Milówce	310	30	—	82	4.386	01	136	—	580	—	4.830	01	257	60	5	74	120	24
Mościskach	1.381	38	512	98	40.364	55	4.279	39	4.293	50	40.378	66	629	—	1.397	45	485	93
Nowym Sączu	3.554	96	594	53	75.017	—	21.542	—	24.831	—	78.306	—	1231	23	7.502	28	1.850	77
Pilźnie	218	84	9	46	985	—	370	—	305	—	920	—	269	45	—	—	118	09
Podgórzu	18	10	—	—	—	—	—	—	280	—	280	—	68	56	24	40	110	14
Przemyślu rolne.	8.900	10	3.553	03	161.777	91	37.964	—	40.096	—	163.909	91	622	21	6.151	06	5.846	77
Radomyślu	66	64	12	61	1.847	45	138	17	100	—	1.809	28	79	79	—	—	141	42
Radziechowie	2.064	66	588	09	41.570	70	2.702	14	2.275	—	41.143	56	899	21	26	09	1.344	19
Rohatynie	2.153	86	798	54	36.363	82	5.215	54	4.515	50	35.663	78	1.831	57	1.405	90	519	72
Rozdole	1.260	81	985	88	16.228	96	2.004	13	2.312	—	16.536	83	753	84	852	26	385	38
Rudkach	1.704	—	—	—	19.012	80	3.098	74	4.080	—	19.994	06	843	73	95	89	200	69
Śniatynie	1.617	35	—	—	9.746	42	723	40	1.540	—	10.563	02	903	61	—	—	1.619	07
Sieniawie	359	03	686	68	10.995	59	1.127	40	965	—	10.833	19	838	10	638	44	566	09
Sokalu	660	02	2.496	86	45.322	21	2.754	97	4.344	—	46.911	24	447	76	2.564	34	500	47
Stanisławowie	7.791	76	19.870	70	2.824	07	46.781	65	55.287	13	261.229	55	2.514	69	24.988	76	3.306	67
„ (odd. zast.)	1.267	96	1.976	48	34.742	—	2.385	—	3.550	—	35.907	—	—	—	128	33	328	93
Stryju	1.396	06	28	79	14.247	46	1.412	12	2.125	—	14.960	34	625	73	703	43	47	40
Szczércu	139	68	84	73	5.661	02	219	—	565	—	6.007	02	124	18	79	05	128	89
Skałacie	118	22	26	79	4.482	75	48	20	12	—	4.446	55	294	34	248	56	91	87
Tarnowie	107	86	—	—	65.811	73	2.795	85	4.860	25	67.876	13	2.693	76	1.795	57	922	29
Tłumaczu	2.891	83	1.173	54	38.997	65	1.637	25	1.592	64	38.953	04	1.634	62	756	84	1.652	37
Tyśmienicy	2.276	33	472	52	47.737	27	1.723	—	1.866	—	47.880	27	1.886	12	1.241	36	692	19
Wykotach	187	65	—	—	16.102	29	393	56	317	—	16.025	73	492	37	5	03	3	67
Zakliczynie	179	—	—	—	3.153	—	640	—	844	—	3.357	—	270	79	10	—	24	86
Zbarażu	3.605	54	1.654	43	29.902	81	1.783	24	1.580	—	28.699	57	1.388	39	5.735	02	621	88
Złoczowie	1.725	63	211	64	17.824	31	1.575	84	2.042	—	18.290	47	428	50	50	—	340	55

dzeniu tylko członkowie byli obecni. Sąd cytuje §. 27. ustawy. Otóż ani w tym, ani w żadnym innym paragrafie nie mogę się dopatrzéć podobnego przepisu. Wiém tylko, iż każdy członek ma prawo uczestniczyć na walnych zebraniach i że prawo to odjętém mu być nie może, ale o potrzebie udowodnienia nie ma tam mowy i ani ustawa z 9. kwietnia 1873., ani rozporządzenie ministeryalne z 14. maja 1873. nic a nic o tém nie wspominają.

Mojém zdaniem co do wpisów do rejestru dla Sądu rozstrzygającemi są §§. 2. i 3. rozporządzenia z dnia 14. maja 1873., a skoro tym zadość uczyniono, nie ma potrzeby dalszego wnikania. Otóż §. 2. wymaga, aby zgłoszenie było w formie notaryalnie lub sądownie uwierzytelnionéj, czyli aby podpisy na podaniu były legalizowane. Następnie wymaga tenże §. 2., aby pełnomocnicy t. j. umocowani do wniesienia podania o zarejestrowanie wykazali się pełnomocnictwem w tenże sam sposób uwierzytelnionėm. W naszym wypadku owymi pełnomocnikami są członkowie dyrekcyi, a pełnomocnictwem czyli legitymacyą ma być w myśl statutu protokół walnego zebrania, na którém wybory dyrekcyi (względnie zatwierdzenie wyboru dokonanego przez radę nadzorczą) dokonane zostały. Otóż ten protokół ma być sporządzonym w obec c. k. Sądu lub w obec c. k. notaryusza.

Ani c. k. Sąd, ani c. k. notaryusz nie są w stanie sprawdzić ani osądzić, kto bierze udział w zebraniu, czy mianowicie uczęstniczą przy uchwałach i wyborach tylko osoby do tego z mocy statutu uprawnione, muszą zatém polegać na dyrekcyi, która na mocy §. 34. ust. z 9. kwietnia 1873. „jest obowiązaną przestrzegać i wykonywać wszelkie postanowienia statutu i wszelkie uchwały w myśl tegoż statutu przez walne zebranie **ważnie** powzięte i jest w téj mierze w obec stowarzyszenia (więc nie w obec władzy sądowéj) odpowiedzialną.

Konstatowanie zatém legalności zgromadzenia pod względem uprawnienia osób udział w niém biorących nie należy do notaryusza protokół spisującego a to tém mniéj, że takiego obowiązku nawet ustawa notaryalna (§. 87.) nie nakłada. Wprawdzie al. 3. powołanego §. 87. ustawy notaryalnéj mówi: *„Soferne die Voraussetzungen hiezu vorliegien,* ***kann*** *in dem Protokolle auch die Bestaettigung über die Identitaet des Vorsitzenden oder anderer in der Versammlung anwesenden Personen aufgenommen werden“*, to jednak skonstatowanie tożsamości osoby przewodniczącego i innych osób, nie znaczy 1. aby to skonstatowanie dotyczyć musiało wszystkich osób, ale wystarcza paru lub kilku osób; 2. aby miało sięgać daléj jak stwierdzenie, że Gaweł jest rzeczywiście Gawłem, i z tego że się zowie Gawłem jest znanym notaryuszowi.

Z tego wynika, iż konstatowanie legalności zebrania należy do władz stowarzyszenia, a do notaryusza należy tylko spisać fakta, których był świadkiem i orzeczeń *(abgegebene Erklärungen), welche für die Beurteilung der Regelmässigkeit des Vorganges von Erheblichkeit sind.*

Co do żądania, iżby notaryusz sporządzający protokół nie był zarazem członkiem tegoż stowarzyszenia, to jest to kwestyą zapatrywania, ale nie kwestyą prawną. Jeśli bowiem c. k. Sąd złoczowski sprawę tę podnosi do kwestyi prawnéj, to tém samém czyni w ogóle sporządzanie protokołu walnego zebrania przez notaryusza prawie niemożebném, gdyż chce mieć w takim razie zastósowany §. 33. ustawy notaryalnéj.

Wspomniany paragraf zabrania notaryuszowi sporządzanie aktów w sprawach, w których sam bierze udział, jakotéż w sprawach dotyczących jego żony i osób aż do czwartéj linii z nim spokrewnionych. Ponieważ zaś każdy niemal notaryusz w okolicy gdzie przemieszkuje, ma krewnych bliższych lub dalszych, z których ci lub owi prawdopodobnie do stowarzyszenia należą, przeto dla zadośćuczynienia wymaganiu Sądu złoczowskiego nawet takie załatwienie sprawy nie zawsze było dostatecznėm, iżby dla spisania protokołu stowarzyszenia w Zaleszczykach, zaproszono notaryusza z Wadowiec, pomijając już, że ani notaryusze, ani ich żony nie mogłyby należéć do stowarzyszeń zaliczkowych.

Mojém zdaniem, interes, jaki członkowie mają w stowarzyszeniach, a o który się rozchodzi na walnych zebraniach, nie jest tego rodzaju, iżby §. 33. ustawy notaryalnéj mógł być tu stósowanym, nie rozchodzi się tu bowiem o korzyść bezpośrednią.

W jednéj mierze godzę się z zapatrywaniem c. k. Sądu w Złoczowie, że należy pewną zachować przyzwoitość. Względowi temu jednak bardzo łatwo zadość uczynić, a sposobem na to jest, iżby notaryusz, który ma spisać protokół zebrania stowarzyszenia, którego jest członkiem, na zebraniu jawił się wyłącznie w charakterze notaryusza, ażeby na zebraniu z praw swoich jako członek wcale nie korzystał i aby nawet do listy obecnych na zebraniu członków zaciągniętym nie był. Będzie to i zadośćuczynieniem przyzwoitości i nie naruszy powagi urzędowéj notaryusza.

Pomimo takie zapatrywanie moje, przyznaję, że są wypadki, iż notaryusz jako członek stowarzyszenia nie powinien spisywać protokołu, a mianowicie, jeśli sprawuje jaką władzę w stowarzyszeniu, lub jeśli się rozchodzi o wybór jego do któréj z władz — w takim razie zapatrywania c. k. Sądu w Złoczowie zupełnie uważam za słuszne.

Pozostaje sprawa powtórnego protokołowania członków dyrekcyi, jeśli po upływie kadencyi ponownie w skład dyrekcyi wybrani zostaną. W téj mierze godząc się najzupełniéj na zapatrywania wypowiedziane w Nrze 3. „Związku“ z 1876. r., nie mogę także Sądowi złoczowskiemu odmówić pewnéj racyi — czyli innemi słowy, godząc się na potrzebę powtórnego protokołowania, uważam za potrzebne, iżby przy pierwotném protokołowaniu było nadmienionėm, że wybór uskutecznionym został na przeciąg lat trzech, że zatém umocowanie trwa tylko lat trzy, nie uwłaczając tém bynajmniéj przepisowi §. 15. ustawy o możliwości każdoczesnego odwołania tego umocowania. Modyfikacya taka jest umotywowaną w przepisach statutowych, i ze względu na takowe potrzebną, a skoro nadmienienie takie będzie uczynionėm w rejestrze stowarzyszeń, to i powtórne zarejestrowanie członków dyrekcyi na dalszy peryod trzechletni stanie się niezbędném.

Takiém jest zapatrywanie moje na sprawę poruszoną przez p. R. Koerbera, a wypowiadam je w skutek jego wezwania. Zdaniem jednak mojém Tow. zaliczkowe w Glinianach nie powinno poprzestać na orzeczeniu Sądu obwodowego w Złoczowie, ale odwołać się do drugiéj a ewentualnie nawet do trzeciéj instancyi, a wygrana jest niezawodną.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Dr. Alfred Zgórski. Z I. Związkowéj Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.